

Ks. Tadeusz Matras

XXXIV SPOTKANIE BIBLISTÓW POLSKICH W RADOMIU (1996)

Do nowo wybudowanego gmachu w Radomiu zostało przeniesione seminarium duchowne z Sandomierza jeszcze przed powstaniem diecezji radomskiej. W tym gmachu w dniach 12–13 września 1996 r. gościli bibliści polscy zastanawiając się jak wprowadzić Pismo św. do posługi duszpasterkiej i w jakim zakresie wykorzystać go w duszpasterstwie.

12 września – spotkanie rozpoczęło się Mszą św. koncelebrowaną w kaplicy seminaryjnej pod wezwaniem Matki Bożej Miłosierdzia z Ostrej Bramy. Koncelebrze przewodniczył biskup radomski dr Edward M a t e r s k i. W wygłoszonej homilii apelował o otwarcie się na Słowo Boże na wzór Maryi, o głęboką refleksję nad tym Słowem oraz przeniesienie i przekazanie go w nowe czasy. Wskazał na znaki czasu jakimi są jubileusz chrześcijaństwa na ziemi oraz podjęta nowa ewangelizacja.

Obrazy otworzył ks. prof. dr hab. Ryszard R u b i n k i e w i c z SDB – prezes sekcji biblistów polskich, dziękując władzom seminaryjnym za pełne życzliwości przyjęcie uczestników spotkania w swoich progach. Zakomuni-

kował o zatwierdzeniu projektu statutu Stowarzyszenia Biblistów Polskich. Z radością przypomniał o nominacji biskupiej ks. dra Mariana Gołębskiego, który obecnie jako 17 biblista polski został podniesiony do tej godności. Poinformował o uzyskanych tytułach i stopniach naukowych przez biblistów w czasie od ostatniego spotkania.

Obradom przed południem przewodniczył ks. doc. dr hab. Stanisław Włodarczyk (Częstochowa). Referat wygłosił ks. dr Stanisław Haręza (Przemyśl), *Droga Słowa Bożego od jego zrozumienia do inkulturacji*. Natomiast komunikaty przekazali: ks. doc. dr hab. Tadeusz Brzegowy (Kraków), *Pismo święte w liturgii Starego Testamentu* i ks. prof. dr hab. Jan Kanty Pytel (Poznań), *Wykorzystanie Biblii w Lectio Divina*. Wszystkie zmierzały do szukania dróg aktualizacji Pisma św. w codziennym życiu chrześcijanina.

Ks. dr Stanisław Haręza podjął problem aktualizacji Biblii w świetle ostatniego dokumentu papieskiego z 1993 r. Akcentował, że aktualizacja orędzia biblijnego związana z misją Kościoła nie może kończyć się na odkrywaniu przesłania, ale musi zmierzać do egzystencjalnego przeżywania. Powszechne zaś czytanie Pisma św. przez wiernych domaga się dobrego komentarza. W referacie mówca zwrócił uwagę na problemy: poprawnej egzegezy tekstu biblijnego zmierzającej do odkrywania w nim prawdy objawionej, biblijnej lekcji aktualizacji kontaktu żywej tradycji uwzględniającej kontekst ekklezjalny w interpretowanym przekazie, znajomości problematyki antropologicznej, wymiaru aktualizacji i jej granic oraz inkulturacji tak będącej dzisiaj na czasie. Orędzie biblijne skierowane jest bowiem do wszystkich ludzi różnych kultur.

Ks. doc. dr hab. Tadeusz Brzegowy przedstawił obraz kultu bożego w podstawowym dziele deuteronomistycznym po upadku obu królestw Izraela. Centrum kultu stanowiła wówczas Jerozolima. W referacie omówił problem Jerozolimy i miejsca kultu, pozycji króla w kulcie, kapłaństwa i jego socjalnej kontroli, kierunku nadawanego przez kapłaństwo jerozolimskie, eliminacji kultów pogańskich, pozycji lewitów. Akcentował przede wszystkim istotę kultu jahwistycznego.

Ks. prof. dr hab. Jan Kanty Pytel akcentował codzienne czytanie Pisma św. jako powrót do starej praktyki Kościoła pierwszych wieków. Przypomniał zalecenie Piusa XII, aby wszyscy duchowni codziennie czytali Pismo św. łącząc je z medytacją. Ostatnia *Instrukcja* zaleca indywidualną i duchową lectio divina, gdyż ubogaca ona życie wewnętrzne i dynamizuje działalność apostołską. Lectio divina musi bowiem wprowadzać w atmosferę modlitwy.

Po południu obradom przewodniczyła s. doc. dr hab. Ewa Józefa Jezierska OSU (Wrocław). Referat wygłosił ks. dr hab. Antoni Paciorek (Tarnów), *Teoria i alegoria w egzegezie starożytnego Kościoła*. Z komunikatem wystąpił o. dr Ryszard A. Sikora OFM (Lublin), *Pismo święte w liturgii chrześcijańskiej*.

Ks. dr hab. Antoni Paciorek mówił o św. Pawle jako pierwszym w chrześcijaństwie posługującym się alegorią oraz wielu jego naśladowcach wśród pisarzy pierwszych wieków Kościoła. Przez alegorię chciano zdobywać ludzi dla Chrystusa. Referent ukazał podobieństwa i różnice w posługiwaniu się alegorią, ale również różnice pomiędzy alegorią pogańską

a chrześcijańską. To Duch Święty obierał formę, aby prawda przedstawiona ludziom mogła być przez nich rozumiana i przyjęta.

O. dr Ryszard A. S i k o r a OFM zwrócił uwagę na wykorzystanie tekstu biblijnego w liturgii, bowiem od samego początku stanowił on integralną część liturgii eucharystycznej, sakramentalnej i uświęcenia dnia. Ostatni dokument papieski podkreśla, że liturgia stanowi najlepszą formę spotkania człowieka z tekstem biblijnym. Posługiwanie się tekstem biblijnym w liturgii jest przypomnieniem tego, co powiedziano o więzi Biblii z liturgią w dokumentach soborowych.

Pierwszy dzień obrad zakończono apelem jasnogórskim w kaplicy seminaryjnej. Podczas niego maryjną refleksję prowadził o. mgr Anastazy G ę g o t e k OCD (Lublin).

Drugi dzień obrad rozpoczęto Mszą św. koncelebrowaną w kaplicy seminaryjnej pod przewodnictwem ks. bpa dra Ryszarda K a r p i ń s k i e g o z Lublina. Homilię wygłosił ks. prof. dr hab. Ryszard R u b i n k i e w i c z SDB (Lublin) koncentrując się w niej na słowach Apostoła Narodów wyrażających radość z głoszenia Ewangelii Chrystusowej.

Obradom w tym dniu przewodniczył ks. doc. dr hab. Antoni T r o n i n a (Lublin). Referat wygłosił ks. prof. dr hab. Michał C z a j k o w s k i (Warszawa), *Pismo święte w dialogu ekumenicznym*. Ks. doc. dr hab. Jerzy C h m i e l (Kraków) wystąpił z komunikatem *Pismo święte w duszpasterstwie*.

Ks. prof. dr hab. Michał C z a j k o w s k i ukazywał, że Biblia łączy wszystkich ludzi. Słowo zawarte w Piśmie św. służy bowiem jedności. Dążąc do zjednoczenia trzeba otworzyć Pismo św. Mówca zwrócił uwagę na troskę o wspólne odszukiwanie w tekście biblijnym centrum życia, którym jest Chrystus. Do zjednoczenia powinny nas prowadzić wspólne przekłady Biblii, komentarze, ekumeniczne wydania tekstów biblijnych, nabożeństwa i ekumeniczne święto Biblii.

Ks. doc. dr hab. Jerzy C h m i e l opierając się na dokumencie Stolicy Apostolskiej chciał ukazać potrzebę oraz sposoby posługiwania się i wykorzystania Pisma św. w duszpasterstwie. Mówił o trzech rodzajach hermeneutyki stosowanej przez duszpasterzy polskich: katechezie biblijnej, apostołstwie biblijnym i homilii biblijnej. Ubiblijnona katecheza powinna prowadzić do spotkania z Chrystusem, stąd nieodzowna w niej jest aktualizacja słowa biblijnego. W apostołstwie biblijnym zwracał uwagę na różne formy spotkania ze Słowem Bożym: tygodnie biblijne, czasopisma i książki z tego zakresu. Lekturę i studium Pisma św. w rodzinie widział jako podstawowy zrab rodzajego się apostołstwa biblijnego.

Po każdym referacie i komunikacie miała miejsce ożywiona dyskusja.

Ustalono, że spotkanie w 1997 r. odbędzie się w Przemyślu, w dniach 18–19 września. Jako tematykę jego wysuwano problem rodzajów literackich w Piśmie św. lub Pięcioksięgu i nowych spojrzeń na jego interpretację. Proponowano zaprosić na nie biblistów z Ukrainy i Słowacji.

Uczestnicy spotkania w pierwszym dniu zwiedzili wystawę poświęconą królowi Sobieskiemu w miejscowym muzeum, katedrę radomską oraz kościół św. Kazimierza.

Pierwszy dzień obrad kończyło wystąpienie prof. Fahrnera (Dallas) z USA sygnalizujące o podjętych krokach nad przygotowaniem międzynarodowego

dowego komentarza biblijnego, opracowywanego przez biblistów świata. Profesor zachęcał polskich biblistów do udziału w pracach nad nim. Zespół redakcyjny wersji polskiej tworzą: ks. bp St. Gądecki, ks. prof. R. Rubinkiewicz SDB i ks. dr W. Chrostowski.

Przedstawiciele różnych wydawnictw katolickich poinformowali o nowych publikacjach biblijnych.

W spotkaniu w Radomiu brało udział 71 biblistów z całej Polski. Uczestniczyło w nim 4 księży biskupów.

Kraków

Ks. TADEUSZ MATRAS